

Особливості вчинення нотаріальних дій в умовах воєнного стану

(станом на 09 березня 2022 року)

Нотаріальні дії в умовах воєнного стану здійснюються з урахуванням положень постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання нотаріату в умовах воєнного стану» від 28.02.2022 року № 164 з урахуванням змін та доповнень.

Стан роботи єдиних та державних реєстрів України станом на 09 березня 2022 року:

- **ФУНКЦІОНУЮТЬ**, за виключенням окремих адміністративно-територіальних одиниць:

Спадковий реєстр,

Єдиний реєстр довіреностей,

Єдиний реєстр спеціальних бланків нотаріальних документів;

Державний реєстр актів цивільного стану;

Реєстр аграрних розписок.

- **НЕ ФУНКЦІОНУЮТЬ:**

Державний реєстр речових прав на нерухоме майно;

Державний реєстр обтяжень рухомого майна;

Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб- підприємців та громадських формувань;

Єдиний державний реєстр судових рішень;

Державний земельний кадастр;

ЄДССБ.

Нотаріальні дії, які вчиняються та їх особливості:

1. **Нотаріальне посвідчення довіреностей – з 07 березня 2022 року** здійснюється без використання спеціальних бланків нотаріальних документів на білих аркушах паперу з реквізитами нотаріуса (підстава - Зміни, що вносяться до постанови Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2022 р. № 164, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2022 р. № 209).

2. **Нотаріальне посвідчення заповітів - з 07 березня 2022 року** здійснюється без використання спеціальних бланків нотаріальних документів на білих аркушах паперу з реквізитами нотаріуса (підстава - Зміни, що вносяться до постанови Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2022 р. № 164, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2022 р. № 209).

3. **Засвідчення справжності підписів на документах:**

- з **28 лютого 2022 року** - засвідчення справжності підпису на заяві про надання дозволу на виїзд дитини за кордон строком до трьох місяців здійснюється без використання спеціальних бланків нотаріальних документів на білому аркуші паперу з реквізитами нотаріуса (підстава - постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2022 р. № 164).

- з **07 березня 2022 року** засвідчення справжності підписів на будь яких документах здійснюється без використання спеціальних бланків нотаріальних документів на білих аркушах паперу з реквізитами нотаріуса (підстава - Зміни, що вносяться до постанови Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2022 р. № 164, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2022 р. № 209).

Увага! При посвідченні довіреностей, заповітів, засвідченні справжності підписів на документах здійснюється на білих аркушах паперу з нанесеними на них за допомогою комп'ютерної техніки реквізитами нотаріуса:

- зображення Державного Герба України,
- прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), назва нотаріального округу,
- найменування державної нотаріальної контори (для державного нотаріуса),
- номер свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю,
- адреса робочого місця, номер телефону, адреса електронної пошти.

4. Спадкові справи:

- на час дії воєнного стану перебіг строку для **ПРИЙНЯТТЯ** спадщини **ЗУПИНЯЄТЬСЯ**;
- наразі наявна можливість здійснювати дії, які не потребують використання єдиних та державних реєстрів, які не функціонують (наприклад, відкриття спадкової справи, прийняття заяв, тощо).

5. Тимчасово не здійснюються нотаріальні дії, які неможливі без функціонування єдиних та державних реєстрів (до відновлення роботи Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, Єдиного реєстру обтяжень рухомого майна, Державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб підприємців та громадських організацій), наприклад:

- не посвідчуються договори відчуження, застави нерухомого майна;
- не посвідчуються договори застави/іпотеки рухомого майна;
- не здійснюється видача свідоцтв щодо набуття права власності на нерухоме/рухоме майно, в тому числі свідоцтв про право на спадщину, свідоцтв про право власності на частку у спільному майні подружжя (колишнього подружжя), свідоцтв про придбання майна з прилюдних торгів (аукціонів), тощо).

6. У вчиненні нотаріальних дій відмовляється/зупиняються незавершені нотаріальні дії до прийняття та набрання чинності Законом України щодо врегулювання відносин за участю осіб, пов'язаних з державою-агресором, у разі звернення:

- громадянина Російської Федерації;

- юридичної особи, створеної та зареєстрованої відповідно до законодавства Російської Федерації;
- юридичної особи, створеної та зареєстрованої відповідно до законодавства України, кінцевим бенефіціарним власником, членом або учасником (акціонером), що має частку у статутному капіталі 10 і більше відсотків, якої є громадянин Російської Федерації, або юридична особа, створена та зареєстрована відповідно до законодавства Російської Федерації.

Це обмеження діє до прийняття та набрання чинності Законом України щодо врегулювання відносин за участю осіб, пов'язаних з державою-агресором, та не поширюється на нотаріальні дії із засвідчення справжності підпису на заяві про вихід з громадянства Російської Федерації.

7. Забороняється вчинення виконавчих написів за кредитними договорами, які не є нотаріально посвідченими.

8. В умовах воєнного стану державна реєстрація юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, державна реєстрація речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень (далі – державна реєстрація) проводиться з урахуванням особливостей визначених постановою Кабінету Міністрів України «Деякі питання державної реєстрації в умовах воєнного стану та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2022 р. № 164» від 06 березня 2022 р. № 209.

9. Для вчинення нотаріальної дії особа, яка звертається до нотаріуса, повинна мати при собі документ, який посвідчує особу. Встановлення особи здійснюється за паспортом громадянина України, або іншим документом визначеним статтею 43 Закону України «Про нотаріат». Звертаємо увагу на лист Міністерства юстиції України від 07 березня 2022 року № 24535/37.1/32-22, відповідно до якого до відповідного нормативного врегулювання, або відновлення роботи Державної міграційної служби у повному обсязі, з метою вчинення нотаріальних дій в регіонах де у громадян України, іноземців та осіб без громадянства обмежена можливість обміну документів, що посвідчують особу, підтверджують громадянство України чи спеціальний статус особи або вклеювання фотокартки до паспорта громадянина України по досягненню 25- і 45- річного віку, особи можуть пред'являти документ строк дії якого закінчився, або документ, що посвідчує особу, до якого своєчасно не вклеєна фотокартка.

10. Наявна необхідність у збереженні та економному витрачанні спеціальних бланків нотаріальних документів. Нотаріусам, які евакуюються, при наявності такої можливості!, передати бланки у інші регіони, де залишається можливість для вчинення нотаріальних дій.

11. Нотаріуси здійснюють прийом громадян у територіальних одиницях максимально з урахуванням перешкод воєнного стану та бойових дій.

Слава Україні!

Героям Слава!